

Chủ thư viện miễn phí cho nông dân và KHÁT VỌNG ĐỔI ĐỜI VÙNG QUÊ SÔNG ĐÁY

● LÀM KINH TẾ ĐỂ LẤY TIỀN... MUA SÁCH

Ngay từ nhỏ, Trần Anh Chín (thôn Đồng Phúc, xã Đồng Mai, Thanh Oai, Hà Tây) đã có niềm đam mê "nghiền" sách. Được sinh ra trong gia đình của mảnh đất "Bách nghệ tinh anh" - Thanh Oai, Hà Tây, trong nhà Chín thời bấy giờ có đến dăm hòm (rương) sách. Chín kể: "Ngày xưa các cụ, kỵ nhà mình để lại nhiều sách lắm. Toàn sách chữ nho. Ban đầu được ông nội đọc cho nghe thì đau đầu, chỉ muốn trốn theo bạn bè ra đồng chăn trâu, cắt cỏ, thả diều ở triền đê ven sông Đáy là sướng lắm. Nhưng ông cứ "gõ". Gõ rồi thành thói quen. Sau một thời gian, chính mình lại là người "gõ" ông nội mình đọc sách chữ thánh hiền cho nghe...".

Cứ thế Trần Anh Chín thầm hứa với mình, khi lớn lên phải làm cái gì đó có tiền, càng nhiều tiền càng tốt. Có tiền không để làm gì cả, chỉ gom rồi mua sách về đọc, và bày trong tủ nhà mình. Thế là thích lắm! Để có tiền mua sách, Chín kinh doanh đủ loại. Ban đầu chỉ "buôn thúng bán mèt" cỏ con với nghề gia truyền của gia đình là chạm khắc đồ gỗ. Lâu dần, Chín trở thành ông chủ. Mà ông chủ của một xưởng mộc thật sự "hoành tráng" với dăm chục công nhân ngay thị trấn Từ Sơn, Bắc Ninh. Đồ gỗ, đồ khảm của Chín làm ra theo "công thức" gia truyền nên bán chạy. Dù có "vụ" này "vụ" khác trong kinh doanh nhiều khi không chiều theo lòng của Chín, nhưng anh cũng đủ tiền để "tầm" về cho gia đình mình gần 3.000 cuốn sách đủ các loại.

Khách đến nhà, chủ cứ say sưa giới thiệu từ cuốn này đến cuốn khác, rồi kể cuốn này mua ở đâu, mua như thế nào, hết bao nhiêu tiền... mà quên rót nước mời

Người dân ở huyện Thanh Oai, Hà Tây lâu nay nói nhiều đến ông chủ thư viện tư gia miễn phí Hưng Phúc, và coi ông là người mang tri thức về với làng, với xã. Gặp ông, hỏi điều này, ông cứ chối quanh: "Minh làm gì đâu. Thấy nông dân xã mình còn nghèo quá, còn chưa có thói quen đọc sách, mua sách, mình có sách, thi mờ cho bà con đọc. Không đọc sách, một phần là ý thức, phần khác cũng có nhiều người muốn đọc, nhưng không dáo dào ra sách. Có phải người nông dân nào cũng đủ kiên nhẫn, cày bừa xong, lại vác xe đạp cọc cách lên thư viện tinh đọc đâu... ". Anh Chín nói như vậy khi đề cập đến thư viện miễn phí cho nông dân mở ngay tại nhà mình.

ANH CHÍN TRONG THƯ VIỆN

là chuyện thường ngày ở nhà Chín. Quên mồi nước, nhưng khách cũng không nỡ trách. Vì với họ, đến nhà Chín để được thấy, được đọc, và được "mặn đàm" với ông chủ về sách là "sướng cái bụng" lắm rồi.

● THƯ VIỆN MIỄN PHÍ CHO NÔNG DÂN VÀ CÂU ĐỐI CỦA GS VŨ KHIÊU

"Mua sách để đọc thôi, chưa đủ, phải đem tri thức trong sách phổ biến cho tất cả mọi người, có như vậy mới khai hết giá trị mà sách đem lại" - Chín nghĩ như vậy. Và nghĩ sao là Chín làm vậy. Cả tháng trời anh cùng thợ hì hụi trong xưởng đóng giá sách ở Từ Sơn. Đóng xong lại hò nhau bê về nhà, rồi cùng vợ con sắp xếp sách, liệt kê theo chủ đề, ghi theo thư mục như trong Thư viện Quốc gia, rồi lại cùng vợ... phục vụ bạn đọc. Sáng ngày 27-3-2005,

anh khai trương thư viện. Khách hôm đó đông đảo nhân dân toàn xã, chính quyền HĐND, UBND xã.

Hàng ngày, Chín giao công việc cho vợ là ở nhà trực thư viện. Vợ Chín ban đầu thì có vẻ không vừa lòng với chồng, đặc biệt là việc làm không công, cứ suốt ngày ở nhà nước nôi phục vụ bạn đọc. Nhưng sau được Chín động viên, và riêng chị cũng thấy việc làm của mình có ý nghĩa với bà con chòm xóm thì cũng vui vui. Sau gần nửa năm đi vào hoạt động, đến nay, chị đã trở thành một thủ thư thật sự, mặc dù chưa qua lớp học thư viện nào. Bạn đọc đến nhà, chỉ cần lấy bút ghi ra giấy những cuốn sách cần đọc, gửi lại cho chị, chị biết ngay cuốn này cần lấy ở giá nào, ngăn thứ bao nhiêu...

Căn nhà hai tầng được ~~anh~~ ~~chị~~ ra làm hai phòng

đọc, một phòng dành cho "khách cấp cao" và phòng dành cho người đọc bình dân. Phòng đọc "khách cấp cao" ở đây không có nghĩa là quan chức, người có địa vị mà những người có trình độ và hiểu được những cuốn sách kinh điển, sách ở tầm vĩ mô như triết học phương Đông, phương Tây, Mác-Lênin, lịch sử Đảng. Ở phòng này anh Chín tìm mua và bày biện bộ Triết học Mác-Lênin, Hồ Chí Minh toàn tập, "Bút ký triết học", "Binh thư yếu lược", "Kinh thư", "Tứ thư", "Đại diễn tân giải", "Đại Việt sử ký toàn thư", "Tiến sĩ Việt Nam hiện đại"... Chín giới thiệu toàn bộ sách quý với khách. Tôi nhận ra trong đó có những cuốn cách đây hàng chục thế kỷ, đóng bìa da dê ở châu Âu được anh đóng bọc cẩn thận. Anh ghé tai nói nhỏ với tôi: "Minh đang "tầm" bộ "Minh Mạng đi săn". Chủ cửa bộ sách quý hiếm nên họ chưa bán. Sớm muộn gì thì mình cũng có được bộ này. Quý lắm!".

Phòng ở tầng một có hơn 2.500 cuốn sách phổ thông phục vụ bà con nông dân và thanh thiếu niên trong làng Đồng Phúc. Những cuốn sách bình dân, nhưng lại có ý nghĩa đặc biệt trong cuộc sống sinh hoạt hàng ngày, hay những kiến thức cơ bản phục vụ bà con trong sản xuất nông nghiệp, như "Mẹo vặt hàng ngày", "Đạo làm người và tài xử thế", "Kinh tế ngày nay", "Chỉ dẫn áp dụng pháp luật về đất đai", "Những kiến thức nông nghiệp", "Từ điển bách khoa sinh học", "Chăm sóc và dạy con toàn tập", "Văn hóa Việt Nam"... và hàng chục đầu báo khác. Với các em nhỏ, đến với "Thư viện Hưng Phúc" của anh Chín sẽ tìm được những cuốn sách bổ ích như "1.000 truyện cổ tích Việt Nam và thế giới", "Truyện cổ Grimm", "Truyện cổ tích Việt

Nam hay nhất", "Kho tàng ca dao, tục ngữ Việt Nam"...

Thấy ở giữa phòng đọc treo câu đối quý của GS. Vũ Khiêu, tôi tò mò. Chín đọc nguyên văn câu đối: "Ông cha tích lũy điều nhân nghĩa/ Con cháu xây cao đạo thánh hiền" và cho chúng tôi biết: "Ngày khai trương thư viện tư gia Hưng Phúc, có một vài người bạn thân với GS Vũ Khiêu biết, trò chuyện với cụ. Cụ thấy việc làm tâm đắc quá rồi nhờ người đưa về đây cùng góp vui với gia đình, với bà con trong thôn, trong xã...". Về Hà Nội, chúng tôi tìm gặp GS Vũ Khiêu để tìm hiểu thêm ý nghĩa của câu đối tại thư viện tư gia Hưng Phúc. Để cập đến điều này, GS Vũ Khiêu như cởi tấm lòng: "Việc mở thư viện tư gia miễn phí của anh Chín ở Hà Tây quả thực là một việc làm cao cả. Tôi thật sự vui mừng và xúc động khi được anh em, bạn bè cho biết tin này. Đêm trước khi về thăm và khai trương thư viện, tôi trăn trở không biết tặng gì cho thư viện của anh Chín, thật có ý nghĩa. Nghĩ mãi, cuối cùng tôi quyết định tặng đôi câu đối lồng khung kính. Câu đối tôi viết muốn nói sự nối nghiệp đáng quý nhất của con cháu với tổ tiên là xây cao hơn nữa đạo thánh hiền. Cái đó là quý nhất. Bất kỳ thời đại nào, hoạt động trong lĩnh vực gì, và làm bất kỳ nghề gì cũng vậy, phải có văn hóa, có trí tuệ mới thành công được. Thật hạnh phúc cho bà con nông dân ở Đồng Phúc khi có được nguồn tư liệu khá đầy đủ ngay cạnh

nha mình...".

● NÔNG DÂN+TRI THỨC = ĐỔI ĐỜI!

Từ nhỏ, được ông nội rèn dạy chữ thánh hiền, Chín đã tâm niệm rất rõ điều này. Những câu chữ cổ nhân dạy rất đơn giản như: "Bất học, vô thuật", "Nhân bất học, bất tri lý" anh đã nhập tâm từ rất sớm. Lớn lên, được học tập đến nơi đến chốn, nhưng trong lòng anh vẫn canh cánh một điều rằng: "Minh học, vì mình có sách, nhà có điều kiện cho học, còn những người khác cạnh nhà mình thì sao? Họ cũng khát khao học tập lắm, khát khao để được tiếp cận với sách vở lắm, nhưng từ nhỏ tới lớn đã không ra khỏi lũy tre làng, thì làm gì có điều kiện để tiếp cận. Đó là chưa kể công việc nhà nông, việc đồng áng quần quật suốt ngày, thời gian giáp hạt, cơm còn chưa đủ no, nói gì đến lấy tiền mua sách...". Và việc mở thư viện miễn phí không có khát khao nào lớn hơn việc mang kiến thức đến với nông dân, mong nông dân có tri thức sẽ... đổi đời. Công thức: Nông dân + Tri thức = Đổi đời là ước vọng của Chín: Muốn làm đổi đời một vùng quê ven bờ sông Đáy.

Chúng tôi rời thư viện, bước trên con đường làng hai bên ngào ngạt hương lúa non mà mơ về một ngày mai. Ở đây, bên bờ sông Đáy này, nhân dân sẽ thật sự vươn lên để đổi đời như anh chủ thư viện tư gia miễn phí Hưng Phúc ước muốn.

TRỌNG HOÀNG

Châu Âu với nhiều quốc gia có những nền văn hóa đặc sắc khác nhau, nhiều dân tộc mang những nét truyền thống riêng biệt. Sự so sánh làm toát lên tính riêng biệt, nét ánh tượng của từng quốc gia, từng dân tộc đã được thể hiện qua cuộc khảo sát trung cầu dân ý do tờ tạp chí "Bạn đọc" Hồng Công vừa mới tiến hành tại 38 tỉnh, thành của 19 quốc gia châu Âu. Có tới 4.000 người được phỏng vấn trực tiếp với những câu hỏi đại loại như: Bạn thích người nước nào nhất? Bạn ghét người nước nào nhất? Người nước nào có cá tính nhất, hài hước nhất? Món ăn nước nào phong phú nhất và ngon nhất? Bạn thích sống ở nước nào nhất?"....

NHỮNG CÁI NHẤT của các quốc gia châu Âu

1. Đất nước nào được yêu thích nhất ở châu Âu?

Câu trả lời cho thấy Italia chiếm ở vị trí hàng đầu với tỉ lệ ủng hộ là 16%. Tây Ban Nha xếp thứ 2 với tỉ lệ là 12%. Pháp đứng thứ 3, được 10%. Sau đó là Anh, Hà Lan, Nga, Hungary...

2. Người nước nào hài hước nhất?

Có tới 30% số người được hỏi lựa chọn người Anh, tiếp theo là 15% chọn người Italia. Người Pháp và Tây Ban Nha đều được 7%. Tầng lớp trung niên Hà Lan rất ngưỡng mộ những diễn viên hài kịch Anh. "Họ có vẻ rất nghiêm túc, nhưng thực ra khiến người khác cười đến vỡ bụng". Hầu hết nam giới đều ngưỡng mộ phong cách Anh. Có tới 32% nam giới chọn người Anh.

3. Người nước nào hấp dẫn nhất?

Vẫn là người Italia chiếm đầu bảng với 34% số phiếu lựa chọn. Một thanh niên Anh nói: "Tất nhiên là người Italia hấp dẫn nhất, nam hay nữ đều vậy. Họ biết làm cho mình hấp dẫn". Ngôi á quân dành cho người Tây Ban Nha. Người Pháp đứng thứ 3 với 14% số phiếu bình chọn. Kém may mắn nhất là người Bỉ, họ "được" đánh giá là không có tí hấp dẫn nào, số phiếu lựa chọn là 0.

4. Người nước nào "thoáng" nhất?

Người Hà Lan có cách nhìn rất "thoáng" về vấn đề tình dục và ma túy, vì vậy họ được đứng đầu trong bảng xếp hạng với 21% phiếu bình chọn. Một thanh niên Hungary kể lại sau chuyến du lịch tại Hà Lan: "Trong menu của một quán cà phê của thủ đô Amsterdam có ghi cả cocaine, thật là một điều kỳ lạ. Ngay bên cạnh một giáo đường Thiên Chúa giáo vẫn tồn tại một câu lạc bộ người đồng tính". Xếp thứ 2 là người Thụy Điển, thứ 3 là người Pháp, người Italia và người Đức.

5. Người nước nào làm việc hiệu quả cao nhất?

Về vấn đề này người Đức được đánh giá cao, có tới 45% phiếu bình chọn cho họ (50% nam giới chọn người Đức khi được hỏi). Nói chung, người châu Âu đều rất phục người Đức ở điểm này. Một phụ nữ Bỉ nói: "Người Đức rất kiên trì và làm việc rất khoa học". Một phụ nữ Tiệp Khắc cũng đồng quan điểm như vậy: "Họ làm việc gì cũng tốt, sáng tạo và khoa học". Xếp thứ 2 là người Thụy Sĩ với 10%

